HOTĂRÂREA CURȚII (Camera a opta)

16 iulie 2020*

„Trimitere preliminară – Uniunea vamală – Codul vamal comunitar – Regulamentul (CEE) nr. 2913/92 – Controlul mărfurilor – Cerere de revizuire a declarației vamale – Control ulterior”

În cauza C-496/19,

având ca obiect o cerere de decizie preliminară formulată în temeiul articolului 267 TFUE de Commissione tributaria regionale della Campania – sezione staccata di Salerno (Comisia Fiscală Regională din Campania – Secțiunea Salerno, Italia), prin decizia din 29 septembrie 2017, primită de Curte la 25 iunie 2019, în procedura

Antonio Capaldo SpA

împotriva

Agenzia delle dogane e dei monopoli – Ufficio delle dogane di Salerno,

CURTEA (Camera a opta),

compusă din doamna L. S. Rossi, președintă de cameră, și domnii J. Malenovský și N. Wahl (raportor), judecători,

avocat general: domnul M. Bobek,

grefier: domnul A. Calot Escobar,

având în vedere procedura scrisă,

luând în considerare observațiile prezentate:

– pentru Antonio Capaldo SpA, de P. Giordano și R. Salzano, avvocati, precum și de D. De Rosa;

– pentru guvernul italian, de G. Palmieri, în calitate de agent, asistată de G. Albenzio, avvocato dello Stato;

– pentru Comisia Europeană, de F. Clotuche-Duvieusart, M. Salyková și C. Sjödin, în calitate de agenți,

având în vedere decizia de judecare a cauzei fără concluzii, luată după ascultarea avocatului general,

pronunță prezenta

* Limba de procedură: italiana.

Hotărâre

1 Cererea de decizie preliminară privește interpretarea articolului 78 din Regulamentul (CEE) nr. 2913/92 al Consiliului din 12 octombrie 1992 de instituire a Codului vamal comunitar (JO 1992, L 302, p. 1, Ediție specială, 02/vol. 5, p. 58, denumit în continuare „Codul vamal”).

2 Această cerere a fost formulată în cadrul unor litigii între Antonio Capaldo SpA, pe de o parte, și Agenzia delle dogane e dei monopoli – Ufficio delle dogane di Salerno (Agenția Vamală și a Monopolurilor – Biroul vamal din Salerno, Italia) (denumit în continuare „biroul vamal”), pe de altă parte, în legătură cu revizuirea declarațiilor vamale ale acesteia.

Cadrul juridic

3 Articolul 62 din Codul vamal prevede:

„(1) Declarațiile scrise se fac pe un formular corespunzător modelului oficial recomandat în acest scop. Ele se semnează și conțin toate detaliile necesare aplicării dispozițiilor care reglementează regimul vamal pentru care se declară mărfurile.

(2) Declarația trebuie însoțită de toate documentele solicitate pentru aplicarea dispozițiilor care reglementează regimul vamal pentru care se declară mărfurile.”

4 Articolul 65 din acest cod prevede:

„La cererea sa, declarantul este autorizat să rectifice una sau mai multe date ale declarației după ce aceasta a fost acceptată de autoritățile vamale. Rectificarea nu are ca efect extinderea aplicării declarației asupra altor mărfuri decât cele care au făcut inițial obiectul declarației.

Cu toate acestea, nu se permite nicio rectificare atunci când autorizația se solicită după ce autoritățile vamale:

(a) au informat declarantul că intenționează să examineze mărfurile sau

(b) au stabilit că datele în cauză sunt incorecte sau

(c) au acordat liberul de vamă.”

5 Articolul 78 din codul menționat prevede:

„(1) Autoritățile vamale, din oficiu sau la cererea declarantului, pot modifica declarația după acordarea liberului de vamă pentru mărfuri.

(2) Autoritățile vamale, după acordarea liberului de vamă și pentru a se convinge de acuratețea datelor cuprinse în declarație, pot controla documentele comerciale și datele referitoare la operațiunile de import sau export cu privire la mărfurile în cauză sau la operațiunile comerciale ulterioare în legătură cu aceste mărfuri. Asemenea controale pot fi efectuate la sediul declarantului, al oricărei alte persoane interesate direct sau indirect din punct de vedere profesional de operațiunile menționate sau al oricărei alte persoane aflate în posesia documentului și a datelor menționate în scopuri comerciale. Aceste autorități pot verifica de asemenea mărfurile când este încă posibil ca ele să fie prezentate.

(3) Atunci când revizuirea unei declarații sau un control ulterior indică faptul că dispozițiile care reglementează regimul vamal respectiv au fost aplicate pe baza unor informații incomplete sau incorecte, autoritățile vamale, în conformitate cu dispozițiile prevăzute, trebuie să ia măsurile necesare pentru reglementarea situației, ținând seama de orice informație nouă de care dispun."

Litigiile principale și întrebarea preliminară

6 În cursul anului 2011, reclamanta din litigiul principal a importat din China pavilioane de grădină, unele dintre acestea având o structură din fier, iar altele o structură din aluminiu. Aceasta le-a declarat la codul tarifar 6306 12 00 00, care prevede o cotă de impozitare de 12 % pentru marfa respectivă. Aceasta a efectuat importuri ulterioare sub același cod tarifar.

7 În urma unui audit intern, efectuat de un birou de consultanță vamală, reclamanta din litigiul principal a considerat totuși că nu era corect codul tarifar atribuit acestor pavilioane de grădină. Potrivit acesteia, pavilioanele de grădină dotate cu o structură din fier ar fi trebuit clasificate la codul tarifar 7308 90 99 00, care prevede o cotă de impozitare zero, iar cele având o structură din aluminiu la codul tarifar 7610 90 99 00, care prevede o cotă de impozitare de 6 %.

8 În consecință, reclamanta din litigiul principal a formulat două cereri la biroul vamal pentru a obține, pe de o parte, revizuirea declarațiilor sale vamale și, pe de altă parte, rambursarea sumelor pe care, în opinia sa, nu ar fi trebuit să le plătească cu titlu de taxe vamale și de taxă pe valoarea adăugată dacă ar fi fost reținut codul tarifar pe care îl propusese. Biroul vamal a respins aceste cereri.

9 Reclamanta din litigiul principal a contestat deciziile de respingere a cererilor menționate la Commissione tributaria provinciale di Salerno (Comisia Fiscală Provincială din Salerno, Italia). În fața acestei instanțe, biroul vamal a justificat respingerea acelorași cereri, susținând, pe de o parte, că nu era obligat să admită cererea de revizuire care îi era prezentată și, pe de altă parte, că poziția tarifară reținută era corectă. În ceea ce privește cererea de revizuire, acesta a subliniat că un import de același tip făcuse obiectul unei verificări fizice și că aceasta nu fusese contestată de comisionarul în vamă care reprezenta reclamanta din litigiul principal.

10 Printr-o decizie din 25 februarie 2015, Commissione tributaria provinciale di Salerno (Comisia Fiscală Provincială din Salerno, Italia) a respins acțiunea cu care a fost sesizată, reluând în esență argumentele biroului vamal. Reclamanta din litigiul principal a declarat apel împotriva acestei decizii la Commissione tributaria regionale della Campania – sezione staccata di Salerno (Comisia Fiscală Regională din Campania – Secțiunea Salerno, Italia).

11 Pe de altă parte, reclamanta din litigiul principal are calitatea de parte în alte două litigii distincte, care de asemenea fac obiectul unui apel la această din urmă instanță. Astfel, pe de o parte, ea a introdus o acțiune împotriva unei decizii din 26 februarie 2015 privind un litigiu similar, prin care Commissione tributaria provinciale di Salerno (Comisia Fiscală Provincială din Salerno) i-a respins cererea, în termeni similari. Pe de altă parte, într-o cauză similară, biroul vamal a introdus o acțiune împotriva unei decizii din 15 iunie 2015 prin care această instanță, într-o componență diferită a admis, dimpotrivă, acțiunea reclamantei din litigiul principal.

12 Instanța de trimitere a hotărât să conexeze aceste trei cauze, în scopul unei decizii unice.

13 În aceste condiții, Commissione tributaria regionale della Campania – sezione staccata di Salerno (Comisia Fiscală Regională din Campania – Secțiunea Salerno) a hotărât să suspende judecarea cauzei și să adreseze Curții următoarea întrebare preliminară:

„Verificarea fizică a mărfurilor la momentul importului acestora se opune inițierii procedurii de revizuire a constatării, prevăzută la articolul 78 din [Codul vamal]?"

Cu privire la admisibilitatea cererii de decizie preliminară

14 Guvernul italian susține că cererea de decizie preliminară este inadmisibilă. Acesta arată, în primul rând, că întrebarea adresată nu este pertinentă pentru soluționarea litigiilor principale. Astfel, instanța de trimitere ar fi considerat în mod eronat că biroul vamal nu inițiase procedura de revizuire. În realitate, acest birou ar fi inițiat respectiva procedură și ar fi concluzionat în defavoarea reclamantei din litigiul principal, fără să ia în considerare că examinarea fizică a mărfurilor permite, în sine, să se excludă revizuirea declarațiilor efectuate.

15 În al doilea rând, această instanță și-ar fi încălcat atribuțiile prin faptul că nu a respectat obligația care îi revenea, și anume să verifice, cu titlu preliminar, dacă biroul vamal și-a exercitat în mod corect puterea de apreciere în cadrul procedurii de revizuire a declarațiilor vamale.

16 Potrivit unei jurisprudențe constante a Curții, numai instanța națională care este sesizată cu soluționarea litigiului și care trebuie să își asume răspunderea pentru hotărârea judecătorească ce urmează a fi pronunțată are competența să aprecieze, luând în considerare particularitățile cauzei, atât necesitatea unei decizii preliminare pentru a fi în măsură să pronunțe propria hotărâre, cât și pertinența întrebărilor pe care le adresează Curții. În consecință, în cazul în care întrebările adresate privesc interpretarea sau validitatea unei norme de drept al Uniunii, Curtea este, în principiu, obligată să se pronunțe. Rezultă că întrebările adresate de instanțele naționale beneficiază de o prezumție de pertinență. Curtea poate refuza să se pronunțe asupra unei întrebări preliminare adresate de o instanță națională numai dacă este evident că interpretarea solicitată nu are nicio legătură cu realitatea sau cu obiectul litigiului principal, atunci când problema este de natură ipotetică sau atunci când Curtea nu dispune de elementele de fapt și de drept necesare pentru a răspunde în mod util la întrebările menționate (Hotărârea din 16 iunie 2015, Gauweiler și alții, C-62/14, EU:C:2015:400, punctele 24 și 25, Hotărârea din 2 octombrie 2018, Ministerio Fiscal, C-207/16, EU:C:2018:788, punctul 45, precum și Hotărârea din 19 decembrie 2019, Dobersberger, C-16/18, EU:C:2019:1110, punctele 18 și 19).

17 În speță, întrebarea adresată privește conformitatea cu articolul 78 din Codul vamal a deciziilor adoptate de autoritățile vamale naționale competente. În aceste condiții, nu rezultă în mod evident că interpretarea solicitată a dreptului Uniunii nu are nicio legătură cu realitatea sau cu obiectul litigiului principal. Prin urmare, prezumția de pertinență de care beneficiază cererea de decizie preliminară nu este răsturnată de obiecțiile formulate de guvernul italian, care constau în esență în repunerea în discuție, pe de o parte, a cadrului factual pe care instanța de trimitere îl definește sub răspunderea sa și a cărui exactitate Curtea nu are competența să o verifice și, pe de altă parte, a legalității deciziei de trimitere, a cărei apreciere, de asemenea, nu revine Curții.

18 În consecință, cererea de decizie preliminară este admisibilă.

Cu privire la întrebarea preliminară

19 Prin intermediul întrebării formulate, instanța de trimitere solicită în esență să se stabilească dacă articolul 78 din Codul vamal trebuie interpretat în sensul că se opune unei eventuale revizuiri a declarației vamale atunci când marfa respectivă, la un import precedent, a fost supusă, fără contestație, unei verificări fizice care a confirmat clasificarea sa tarifară.

20 În primul rând, trebuie subliniat că formularea articolului 78 din Codul vamal nu conține nicio restricție nici în ceea ce privește posibilitatea autorităților vamale de a repeta o revizuire sau un control ulterior în sensul alineatelor (1) și (2) ale acestui articol, nici în raport cu adoptarea de către acestea a măsurilor necesare pentru reglementarea situației prevăzute la alineatul (3) al respectivului articol.

21 În al doilea rând, atât finalitatea însăși a Codului vamal, care urmărește să asigure o aplicare corectă a taxelor prevăzute de acesta, cât și logica specifică a articolului 78 din acest cod, care constă în adaptarea procedurii vamale la situația reală corectând erorile sau omisiunile materiale, precum și erorile de interpretare a dreptului aplicabil, pledează împotriva unei interpretări a articolului menționat care să permită excluderea în mod general a efectuării de modificări sau de alte controale ulterioare ale declarațiilor vamale de către autoritățile vamale în scopul de a reglementa, dacă este cazul, situația (Hotărârea din 10 decembrie 2015, Veloserviss, C-427/14, EU:C:2015:803, punctul 26 și jurisprudența citată).

22 Spre deosebire de rectificarea prevăzută la articolul 65 din Codul vamal, care este efectuată în mod unilateral de către declarant, înainte de acordarea liberului de vamă pentru mărfuri, revizuirea are loc ulterior acordării liberului de vamă, justificând astfel faptul că autoritățile vamale dispun de o anumită marjă de apreciere în ceea ce privește oportunitatea efectuării sau nu a revizuirii solicitate (a se vedea în acest sens Hotărârea din 20 octombrie 2005, C-468/03, Overland Footwear, EU:C:2005:624, punctul 66).

23 Nu este mai puțin adevărat că această marjă de apreciere este delimitată.

24 Mai întâi, atunci când a fost introdusă o cerere de revizuire, autoritățile vamale sunt obligate să examineze aspectul dacă este necesar sau nu să se efectueze această revizuire, ținând seama în special de posibilitatea efectivă de a aprecia dacă cererea menționată este sau nu întemeiată, iar la sfârșitul respectivei examinări acestea trebuie, sub rezerva unei acțiuni în justiție, fie să respingă cererea declarantului prin decizie motivată, fie să efectueze revizuirea solicitată (a se vedea în acest sens Hotărârea din 20 octombrie 2005, Overland Footwear, C-468/03, EU:C:2005:624, punctele 46-52).

25 În continuare, atunci când examinarea efectuată de acestea indică faptul că dispozițiile care reglementează regimul vamal respectiv au fost aplicate pe baza unor informații incomplete sau incorecte, autoritățile vamale, în conformitate cu articolul 78 alineatul (3) din Codul vamal, trebuie să ia măsurile necesare pentru reglementarea situației, ținând seama de orice informație nouă de care dispun (Hotărârea din 10 decembrie 2015, Veloserviss, C-427/14, EU:C:2015:803, punctul 24 și jurisprudența citată).

26 În această privință, trebuie subliniat că termenii „informații incomplete sau incorecte” care figurează la acest articol 78 alineatul (3) trebuie interpretați în sensul că acoperă atât erorile sau omisiunile materiale, cât și erorile de interpretare a dreptului aplicabil (Hotărârea din 20 octombrie 2005, Overland Footwear, C-468/03, EU:C:2005:624, punctul 63, și Hotărârea din 10 iulie 2019, CEVA Freight Holland, C-249/18, EU:C:2019:587, punctul 32). În consecință, autoritățile vamale nu pot respinge o cerere de revizuire pentru simplul motiv că importatorul nu ar fi contestat un control prealabil, fără să încalce obiectul articolului 78 din Codul vamal.

27 În sfârșit, atunci când taxele la import achitate de declarant le depășesc pe cele care erau legal datorate la momentul plății lor, măsura necesară pentru reglementarea situației nu poate consta decât în rambursarea prelevării excedentare (Hotărârea din 20 octombrie 2005, Overland Footwear, C-468/03, EU:C:2005:624, punctul 53).

28 Din considerațiile care precedă rezultă că o verificare fizică a mărfurilor la momentul importului acestora nu se poate opune, în sine, inițierii procedurii de revizuire a declarației vamale, prevăzută la articolul 78 din Codul vamal.

29 Este necesar să se răspundă la întrebarea adresată că articolul 78 din Codul vamal trebuie interpretat în sensul că nu se opune inițierii procedurii de revizuire a declarației vamale pe care o prevede, chiar atunci când, la un import precedent, marfa respectivă a fost supusă fără contestație unei verificări fizice care a confirmat clasificarea sa tarifară.

Cu privire la cheltuielile de judecată

30 Întrucât, în privința părților din litigiile principale, procedura are caracterul unui incident survenit la instanța de trimitere, este de competența acesteia să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată. Cheltuielile efectuate pentru a prezenta observații Curții, altele decât cele ale părților menționate, nu pot face obiectul unei rambursări.

Pentru aceste motive, Curtea (Camera a opta) declară:

Articolul 78 din Regulamentul (CEE) nr. 2913/92 al Consiliului din 12 octombrie 1992 de instituire a Codului vamal comunitar trebuie interpretat în sensul că nu se opune inițierii procedurii de revizuire a declarației vamale pe care o prevede, chiar atunci când, la un import precedent, marfa respectivă a fost supusă fără contestație unei verificări fizice care a confirmat clasificarea sa tarifară.

Semnături